

Over de waardigheid en waarde van mensen

Door Jolanda Berends & Jasper ten Hoeve

Seoul, de hoofdstad van Zuid-Korea, was de gaststad van de 2016 Joint World Conference: Social Work, Education and Social Development. Uit 83 landen verzamelden zich ruim 2500 praktijkmensen, ervaringsdeskundigen, studenten, docenten en onderzoekers. Vier dagen lang verdiepten wij ons in de veelzijdige en omvattende vraagstukken van het sociaal werkveld. Mede dankzij de kleine driehonderd mensen die vol overgave hun werk deden, verliep de bijeenkomst, in het bijzonder de technische ondersteuning, vlekkeloos.

an het stuur van deze wereldconferentie staan de drie internationale sociaal werk verenigingen:

- International Federation of social Workers (IFSW),
- International Council on Social

Welfare (ICSW)

- International Association of Schools of Social Work (IASSW).

Sinds 2010 organiseren zij samen de tweejaarlijkse wereldconferenties. Tijdens de tweede in 2012 in Stockholm, lanceerden ze de *Global Agenda for Social Work and Social Development*, om het sociaal werk internationaal vorm te geven. Deze agenda bevat vier thema's:

- Promoting social and economic equalities;
- Promoting the dignity and worth of people;
- Working towards environmental and community sustainability;
- Strengthening recognition of the importance of human relationships.

De thema's worden vervolgens uitgewerkt tijdens de tweejaarlijkse wereldconferenties, door middel van het delen van kennis en het presenteren van lokale praktijken. Het eerste thema was leidend voor de conferentie in Melbourne in 2014. In Seoul stond dit jaar het tweede thema centraal.

Leuzen scanderen

Tijdens de openingsceremonie werd het publiek opgeschrikt door een demonstratie. De minister van Gezondheid en Welzijn wilde de aanwezigen welkom heten, toen Koreanen met een lichamelijke beperking het podium betraden. Mensen deelden pamfletten uit en scandeerden leuzen.

Het was duidelijk geen gepland onderdeel van de ceremonie, maar een overval. De demonstranten werden vriendelijk, maar dringend, verzocht weg te gaan. Dat deden ze niet, waardoor ze de beveiliging eraan te pas moest komen, die wegbracht en wegdroeg, sommigen met elektrische rolstoel en al. De ruim tweeduizend sociaal werkers in de zaal keken toe. Een opvallende opening dus.

Tijdens de conferentie was het voorval zelden onderwerp van gesprek. De laatste dag kregen de demonstranten alsnog het podium. Ze stonden opgesteld, leuzen op vaandels geprint en op de voorgrond draaide een film waarin uitgelegd werd dat de minister onlangs een wetswijziging had aangenomen waardoor deze doelgroep nu ingeschaald wordt op hun lichamelijke beperking (zie foto).

Door de demonstranten het podium te geven,

- De demonstranten krijgen het podium voorafgaand aan de

>> closing ceremony

Photovoice is een narratieve methodiek waarbij een foto ondersteund wordt door een verhaal over de ervaring. De woorden ondersteunen het beeld en het beeld ondersteunt de woorden. Deze methodiek wordt onder andere ingezet als participatief actieonderzoek voor en door bewoners. Het kan ook als werkvorm ingezet worden

binnen het onderwijs. Bijvoorbeeld als reflectieopdracht voor sociaal werkstudenten die terugkomen uit het buitenland. Zij kiezen een aantal veelzeggende foto's en omschrijven in een aantal zinnen wat het verhaal is achter de foto. Vervolgens benoemen ze de thema's en koppelen de theorieën aan de opgedane ervaringen.

Families and Communities Against Child Sexual Exploitation is een integrale systeemgerichte benadering. Zowel het slachtoffer (kind/jongere) als ouders (opvoeders/verzorger) en het (professionele) netwerk worden betrokken bij de behandeling en preventie van seksuele uitbuiting van kinderen/jongeren. Zowel hulpverleners als cliënten zijn enthousiast over de samenwerking met de ouders. Er is ruimte voor, en er wordt

erkenning gegeven aan de schuldgevoelens van ouders. Vervolgens wordt er gewerkt aan het verbeteren van de gezinsrelaties en educatie gegeven onder andere over *grooming* en het herkennen van seksueel wervend gedrag. Hierdoor worden ouders beter toegerust om hun kinderen te beschermen tegen seksuele uitbuiting. Daardoor worden de gezinsrelaties verbeterd en nemen ook de risico's af.

Cliënten willen gehoord, begrepen, gewaardeerd en erkend worden. Daar is tijd voor nodig. In het huidige tijdperk van protocollering en bureaucratisering is steeds minder tijd. Uit diverse presentaties kan geconcludeerd worden dat wereldwijd steeds meer initiatieven en onderzoeken aantonen dat contact maken met cliënten

van onschatbare waarde is. Waar geen contact is, kan geen erkenning, waardering en begrip ontstaan. Toch blijft de vraag of sociaal werkers voldoende het belang van tijd bepleiten. Een duidelijke boodschap die wereldwijd op de agenda van de sociaal werkers wordt gezet, mede dankzij deze conferentie.

trachtte de organisatie van de conferentie alsnog de waardigheid en de waarde van deze mensen te bevorderen, feitelijk het thema van de conferentie.

Druk programma

Het programma was overvol en dat maakte het uitdagend om te kiezen. Er waren honderden (poster)presentaties, symposia, workshops en plenaire lezingen verdeeld over diverse thema's, waaronder sociaal werkpraktijken, educatie en training, vergrijzing, migratie en *environmental social work*. Ondanks de verscheidenheid aan thema's en doelgroepen, herkenden we een aantal mondiale tendensen binnen het sociaal werk. Zo ging het bijvoorbeeld over het gebrek aan tijd en aandacht voor de cliënt en zijn omgeving; en over het inzetten van creatieve middelen bij het werken met mensen. Opvallend waren hierbij de veelheid aan methodologische reflecties. Diverse projecten en methodieken werden gepresenteerd om vervolgens een reflectie te geven op wat het de werkpraktijk oplevert (zie de kaders voor een aantal voorbeelden). Ook was er volop aandacht voor migratievraagstukken, duurzaamheid en milieu. De meerwaarde van internationale samenwerking werd bevestigd door het oprichten en doorstarten van diverse internationale netwerken, waaronder *Arts in Social Work*, *Social Workers Without Borders* en het *Green/EcoSocial Work Network*. Naast het delen van kennis en lokale praktijken was er volop gelegenheid om internationale collega's te ontmoeten om de (mogelijke) toekomstige samenwerking te bespreken.

Van harte uitgenodigd

Tijdens de sluitingsceremonie werd de volgende wereldconferentie aangekondigd. Deze vindt plaats in Dublin, Ierland van 4 tot 7 juli 2018. Het thema is *Environmental and Community Sustainability: Human Solutions in Evolving Societies*. De zeventien duurzame ontwikkelingsdoelen en de vluchtelingenstroom zullen daar centraal staan. Sociaal werkers, ervaringsdeskundigen, studenten, docenten en onderzoekers over de hele wereld zijn van harte uitgenodigd. De ICSW, IFSW en IASSW werken tijdens deze conferentie aan de vierde pijler van de samenwerking die vervolgens het thema wordt van de conferentie in 2020. ●

Jolanda Berends is internationaal coördinator voor de Faculteit Maatschappij en Recht aan de Hogeschool Utrecht en is als hogeschooldocent Social Work nauw betrokken bij de internationalisering van Instituut voor Social Work. Jasper ten Hoeve is hogeschooldocent Maatschappelijk Werk en Dienstverlening aan de Hogeschool Utrecht en Forensisch Orthopedagoog.

- www.swsd2016.org
- www.iassw-aiets.org
- www.icsw.org
- www.ifsw.org
- www.swsd2018.org